

De Welsh bij de Derde Slag om Ieper
(Passchendaele)

De Welsh bij de Derde Slag om Ieper

31 juli 2017 16:00

Welsh National Memorial, Langemark, Vlaanderen

CYMRU'N COFIO
WALES REMEMBERS
1914 - 1918

Welkomstbericht

Ik heet u van harte welkom bij deze Nationale herdenkingsdienst in Langemark voor de honderdjarige herdenking van de Derde Slag om Ieper (Passendale). Deze dienst vormt een van de centrale evenementen in 2017 voor *Cymru'n Cofio* Wales Remembers 1914-1918 – het officiële programma voor de honderdjarige herdenking van de Eerste Wereldoorlog in Wales.

31 juli 1917 was een belangrijke mijlpaal in de Eerste Wereldoorlog en is een belangrijke datum geworden in de Welshe, Britse en wereldgeschiedenis die herdacht moet worden.

Sommige van de gesneuvelden worden herdacht voor hun bijdrage aan de Welshe cultuur, zoals poëzie en sport. Maar het is belangrijk dat we alle Welshe mannen herdenken die stierven in de slag.

Het Welsh National Memorial hier in Langemark is een plaats waar we kunnen samenkomen als een natie en hulde kunnen brengen aan hun voor het ultieme offer dat ze brachten tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Het is belangrijk dat we de herinnering aan hen levend houden, zodat onze jeugd beter begrijpt welke impact oorlog heeft op individuele personen, gemeenschappen en landen.

Dat is hun nalatenschap en daarom herdenkt Wales dit.

*Rt. Hon Carwyn Jones AM,
First Minister of Wales*

De geschiedenis van de slag bij Passendale

Passendale. Het woord zelf is synoniem geworden voor het lijden van de Grote Oorlog. Het meedogenloze ploeteren van de Geallieerden in de richting van het gelijknamige dorp, door modder, regen, koude en de dood heen. Het was de meest gruwelijke van alle slagen. Toen het vechten in de sector halt hield op 10 november, waren honderdduizenden soldaten aan beide zijden gesneuveld of gewond geraakt. Het landschap was verwoest en verlaten, en de slag stond voor altijd in het geheugen gegrift van de mannen die daar streden en het overleefden.

Vandaag is het landschap tussen Ieper en Passendale een mix van groene akkers en industrie, maar de gedenktekens en grafstenen zijn nooit ver weg. Ze herinneren aan het bloedige verleden en aan het feit dat veel mannen nog steeds in 'Flanders Field' liggen, inclusief de mannen wier laatste rustplaats het opschrift 'Known Unto God' heeft en diegenen van wie de rustplaats onbekend is.

De Ieperboog was een slagveld sinds 1914. Het Britse zomeroffensief van 1917, officieel de Derde Slag om Ieper genoemd, maar vandaag beter gekend als de Slag van Passendale, werd van 31 juli tot 10 november 1917 gestreden in België en duurde in totaal honderd en drie dagen.

De 38e (Welsh) Divisie kreeg om 3.50 uur op 31 juli de opdracht om de Duitse posities aan te vallen op de heuvelrug van Pilkem, de eerste dag van de slag. Het spervuur dat aan het begin van de aanval werd afgevuurd was het zwaarste spervuur van de Britse artillerie tijdens de oorlog. Tweede luitenant Stephen Glynne Hughes beschreef wat hij zag toen de soldaten van de Royal Welsh Fusiliers, South Wales Borderers, Welsh Regiment en Welsh Guards oprukten:

'Bij daglicht konden we de heuvelrug van Pilkem letterlijk zien trillen – de hele heuvelrug kolkte – we zagen hoe de gardetroepen de loopgraven verlieten - ze liepen traag en moeizaam over

niemandsland. Het ene moment zag je een aantal mannen - vervolgens werden ze bedolven door een ontploffende mijn - weggevaagd - en de achterblijvers liepen verder.'

De heuvelrug werd ingenomen, maar de strijd duurde nog drie maanden voort. De Welshmen namen deel aan elke fase, inclusief de oorlog in de lucht. Toen het vechten ophield, om kort daarna hervat te worden op 20 november bij de Slag om Cambrai in Frankrijk, waren er meer dan 244.000 Britse slachtoffers, het totale aantal Duitse doden, gewonden en vermisten bedroeg bijna 400.000.

Generaal Ludendorff, commandant van het Duitse leger, beschreef de laatste dagen van de slag:

'Enorme hoeveelheden munitie, die de mens zich vóór de oorlog niet had kunnen indenken, werden afgeschoten op de lichamen van mannen die een ellendig bestaan leidden, verspreid in met modder gevulde granaattrechters. Het was niet langer leven. Het was louter onbeschrijfelijk lijden.'

Na 1918 werd een gedenkplaat voor de 38e (Welsh) Divisie aangebracht op een Duitse bunker nabij de boerderij van Gournier. Er staat te lezen 'IN MEMORY OF COMRADES OF 38TH (WELSH) DIVISION 1914-18'. In augustus 2014 werd een prachtig beeldhouwwerk met de Welshe draak onthuld langs de weg die van Pilkem naar Langemark loopt. Deze doet nu dienst als een gepast gedenkteken voor hen die meevochten in dat verschrikkelijke conflict. Zoals op de begeleidende gedenkplaat te lezen staat: *'Ter nagedachtenis aan al diegenen van Welshe origine die meestreden in de Eerste Wereldoorlog'.*

Dat ze nooit vergeten worden.

Dr Jonathan Hicks
auteur van 'The Welsh at Passchendaele 1917'

Welkom

*Rt. Hon Carwyn Jones AM, First Minister of Wales
Alain Wyffels, burgemeester van Langemark-Poelkapelle*

De herdenkingsdienst

*De dienst wordt geleid door Roy Noble OBE en
de kanunnik Aled Edwards OBE van Cytûn: Churches Together in Wales*

Inleiding

De aanwezigen worden uitgenodigd om mee te zingen met de liederen

Gezang 'Jesus Lover of my Soul'

Words by Charles Wesley, Music: Aberystwyth by Joseph Parry

In het Engels te zingen

Jesus, lover of my soul,
Let me to Thy bosom fly,
While the nearer waters roll,
While the tempest still is high.
Hide me, O my Saviour, hide,
Till the storm of life is past;
Safe into the haven guide;
Oh, receive my soul at last.

Other refuge have I none,
Hangs my helpless soul on Thee;
Leave, ah! leave me not alone,
Still support and comfort me.
All my trust on Thee is stayed,
All my help from Thee I bring;
Cover my defenceless head
With the shadow of Thy wing.

Plenteous grace with Thee is found,
Grace to cover all my sin;
Let the healing streams abound;
Make and keep me pure within.
Thou of life the fountain art,
Freely let me take of Thee;
Spring Thou up within my heart;
Rise to all eternity.

Iedereen gaat zitten

Moge de genade en vrede van God, onze Vader, en de Heer Jezus Christus met u zijn.

Wij danken God

Wij zijn hier samen gekomen om God te aanbidden en om diegenen te herdenken die in oorlogen geleefd hebben en gestorven zijn en in het bijzonder de Derde Slag om Ieper, bekend als Passendale, waar zij hun leven gegeven hebben voor anderen. Wij herdenken de enorme omvang van het lijden en het offer gebracht door hen die uit Wales kwamen. Wij bidden voor iedereen die geleden heeft door toedoen van oorlog en verbinden ons ertoe om te voorzien in hun behoeften en ons ten volle in te spannen om vrede en gerechtigheid over de hele wereld tot stand te brengen.

Amen

G e b e d

*Het gebed wordt geleid door geestelijken uit Wales,
Vlaanderen en almoezeniers van de strijdkrachten.*

Het volgende wordt gezegd en de congregatie antwoordt:

In het Welsh

Gwyn eu byd y rhai sy'n dlodion yn yr ysbryd,
oherwydd eiddynt hwy yw teyrnas nefoedd.

Gwyn eu byd y rhai sy'n galaru,
oherwydd cânt hwy eu cysuro.

Gwyn eu byd y rhai addfwyn,
oherwydd cânt hwy etifeddu'r ddaear.

In het Vlaams

Gezegend zijn ze die hongeren en dorsten naar gerechtigheid,
want zij zullen verzadigd worden.

Gezegend zijn de barmhartigen,
want zij zullen barmhartigheid ondervinden.

want zij zullen barmhartigheid ondervinden,
want zij zullen God zien.

In het Engels

Blessed are the peacemakers,
for they shall be called children of God.

for they shall be called children of God,
for theirs is the kingdom of heaven.

Blessed are you when others revile you and persecute you,
and utter all kinds of evil against you falsely for my sake.

Rejoice and be glad,
for your reward is in heaven.

De dienst van Woord en verhaal

Inleiding door Roy Noble

Lezing

Micha 4: 1-5

*voorgelezen in het Welsh door de Rt Hon Carwyn Jones AM,
First Minister of Wales*

Eens zal de dag komen
dat de berg met de tempel van de HEER rotsvast zal staan,
verheven boven de heuvels;
hoger dan alle bergen.
Volken zullen daar samenstromen,

Machtige naties zullen zeggen:
'Laten we optrekken naar de berg van de HEER,
naar de tempel van Jakobs God.
Hij zal ons onderrichten, ons de weg wijzen,
en wij zullen zijn paden bewandelen.'
Vanaf Sion klinkt zijn onderricht,
vanuit Jeruzalem spreekt de HEER.

Hij zal rechtspreken tussen machtige volken,
over grote en verre naties een oordeel vellen.
Dan zullen zij hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers
en hun speren tot snoeimessen.
Geen volk zal nog het zwaard trekken tegen een ander volk,
geen mens zal meer weten wat oorlog is.

Ieder zal zitten onder zijn wijnrank
en onder zijn vijgenboom,
door niemand opgeschrikt,
want de HEER van de hemelse machten heeft gesproken.
Laat andere volken
hun eigen goden volgen –
wij vertrouwen op de naam van de HEER
onze God, voor eeuwig en altijd.

Lezing

*'Hedd Wyn' door Robert Williams Parry, vertaald in het Engels door Joseph P. Clancy.
Voorgelezen in het Welsh en het Engels door His Royal Highness the Prince of Wales*

- I Grave the bard underground overseas, hands
That will never unclasp;
Keen eyes beneath a close lid,
Eyes unable to open.

Now it has been lived, your lifetime; your course,
Now it too has been run.
The time come to go gravewards,
Come to an end, earth's journey.

Tender is the moon tonight, as it climbs
Above Trawsfynydd's marsh;
And you, sad beneath your soil,
By the black trench are at rest.

Trawsfynydd! Once you toiled over its rocks
On Eryri's bare slopes;
Once you trampled its bracken,
Far away from it you slept.

- II Brothers! Under many a moon's delight
Do not forget the lad;
Sadder than sadness it was
To lay the frail bard in dust.

Bitter, to drive on so mild from his home
And his haven of books;
Bitter, his earth laid in earth,
Most bitter, his distant death.

Leaving work and woods, leaving sheep-walk,
Leaving the mountain stream;
Leaving dale, leaving daylight,
And leaving the green-leaved boughs.

Chair waiting in solitude there! Its arms,
As in solemn listening,
Reach silently out in peace
For one who will never come.

**Bugeilio'r Gwenith Gwyn door John Thomas gespeeld door Anne Denholm,
harpiste van HRH Prince of Wales**

Gezang 'Dros Gymru'n Gwlad'

Inleiding door Roy Noble

Tekst Lewis Valentine, Melodie Sibelius

In het Welsh te zingen

Dros Gymru'n gwlad, O Dad, dyrchafwn gri,
y winllan wen a roed i'n gofal ni;
d'amddiffyn cryf a'i cadwo'n ffyddlon byth,
a boed i'r gwir a'r glân gael ynnddi nyth;
er mwyn dy Fab a'i prynodd iddo'i hun,
O crea hi yn Gymru ar dy lun.

O deued dydd pan fo awelon Duw
yn chwythu eto dros ein herwau gwyw,
a'r crindir cras dan ras cawodydd nef
yn erddi Crist, yn ffrwythlon iddo ef,
a'n heniaith fwyn â gorfoleddus hoen
yn seinio fry haeddiannau'r addfwyn Oen.

Iedereen gaat zitten

Dankzegging

De gelofte

Geschreven door Canon Aled Edwards OBE

Vorgelezen door Chris Coleman OBE, Manager van het Wales Football Team

In naam van de sportlieden van Wales,
uit onze verschillende speelvelden,
herdenken we diegenen die op deze velden gestreden hebben.

In naam van iedereen die het tegen de elementen heeft opgenomen,
herdenken we diegenen die de barre wind en regen van deze velden hebben weerstaan.

In naam van diegenen die de eer
en waardigheid van onze natie op verschillende velden hebben verdedigd,
in vrede en oorlog,
herdenken wij diegenen die het ultieme offer hebben gebracht op deze velden.

Ter nagedachtenis aan hun lijden en opoffering,
verbinden we ons er samen toe als een moderne en verscheiden natie,
om hen te eren,
in leven en sport.
Gorau Chwarae Cyd Chwarae.

Verbintenis

Wilt u gaan staan

Opdracht

*Vorgelezen door Brigadier Alan Richmond OBE,
Commandant 160e Infantry Brigade en Headquarters Wales*

Oud zullen ze niet worden,
terwijl oud ons enkel rest,
Geen kommer om de jaren,
geen schuldgevoel om dragen.
Wanneer de zon haar stralen laat;
's morgens vroeg de verte raakt
zullen we hen herdenken.

Iedereen bevestigt: We will remember them

Last Post

Twee minuten stilte

Het einde van de stilte wordt aangegeven door het blazen van de reveille

De Kohima Epitaph

*voorgelezen in het Engels door Antony Metcalfe,
Hoofd van het Koninklijke Britse legioen Wales*

Als je naar huis gaat
vertel over ons en zeg
voor jouw toekomst,
gaven zij hun heden

U mag gaan zitten

Onthulling van de stenen

*Consecratiegebed door Zijne Hoogwaardige Excellentie John Davies, bisschop van Swansea en Brecon.
De stenen worden onthuld door leden van de commissie van de Welsh Memorial in Flanders.*

Het neerleggen van kransen in stilte

Nationale volksliederen

Wilt u gaan staan

La Branbançonne

O dierbaar België, O heilig land der Vaad'ren,
Onze ziel en ons hart zijn u gewijd.

À toi notre sang, ô Patrie!

Nous le jurons tous, tu vivras!

So blühe froh in voller Schöne,

zu der die Freiheit Dich erzog,

und fortan singen Deine Söhne:

Le Roi, la Loi, la Liberté!

Het woord getrouw, dat g' onbevreesd moogt spreken,

Voor Vorst, voor Vrijheid en voor Recht!

Gesetz und König und die Freiheit hoch!

Le Roi, la Loi, la Liberté!

God Save the Queen

God save our gracious Queen,

Long live our noble Queen,

God save the Queen,

Send her victorious,

Happy and glorious,

Long to reign over us,

God save the Queen.

The Flemish Lion (De Vlaamse Leeuw)

Zij zullen hem niet temmen, de fiere Vlaamse Leeuw,
Al dreigen zij zijn vrijheid met kluisters en geschreeuw.
Zij zullen hem niet temmen, zolang een Vlaming leeft,
Zolang de Leeuw kan klauwen, zolang hij tanden heeft.

Chorus:

Zij zullen hem niet temmen, zolang een Vlaming leeft,
Zolang de Leeuw kan klauwen, zolang hij tanden heeft.
Zolang de Leeuw kan klauwen, zolang hij tanden heeft.
De tijd verslindt de steden, geen tronen blijven staan:
De legerbenden sneven, een volk zal nooit vergaan.
De vijand trekt te velde, omringd van doodsgevaar.
Wij lachen met zijn woede, de Vlaamse Leeuw is daar.

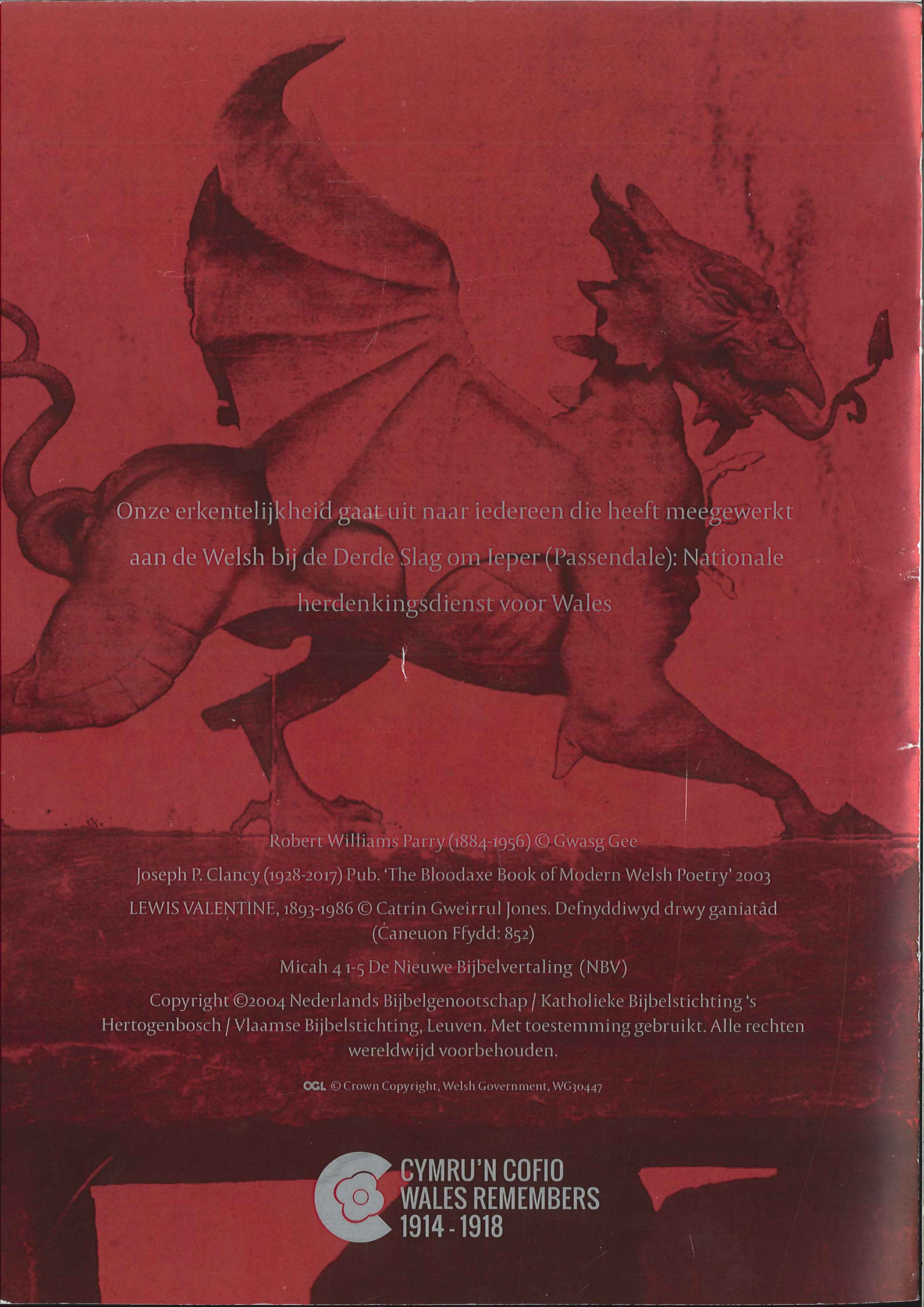
Hen Wlad fy Nhadau (Land of my Fathers)

Mae hen wlad fy nhadau yn annwyl i mi,
Gwlad beirdd a chantorion, enwogion o fri,
Ei gwrol ryfelwyr, gwladgarwyr tra mad,
Dros ryddid, collasant eu gwaed.
Gwlad, gwlad, pleidiol wyf i'm gwlad
Tra môr yn fur i'r bur hoff bai,
O bydded i'r heniaith barhau

U mag gaan zitten

Om het vertrek van de hoofdgasten aan te geven zal Rhys Meirion 'Tell My Father' in het Welsh zingen, begeleid door harpser Dylan Cernyw

Wie kransen wil neerleggen kan dit doen na de dienst.

Onze erkentelijkheid gaat uit naar iedereen die heeft meegewerkt
aan de Welsh bij de Derde Slag om Ieper (Passendale): Nationale
herdenkingsdienst voor Wales

Robert Williams Parry (1884-1956) © Gwasg Gee

Joseph P. Clancy (1928-2017) Pub. 'The Bloodaxe Book of Modern Welsh Poetry' 2003

LEWIS VALENTINE, 1893-1986 © Catrin Gweirrul Jones. Defnyddiwyd drwy ganiatâd
(Caneuon Ffydd: 852)

Micah 4 1-5 De Nieuwe Bijbelvertaling (NBV)

Copyright ©2004 Nederlands Bijbelgenootschap / Katholieke Bijbelstichting 's
Hertogenbosch / Vlaamse Bijbelstichting, Leuven. Met toestemming gebruikt. Alle rechten
wereldwijd voorbehouden.

OGL © Crown Copyright, Welsh Government, WG30447